

Achtergronddocument Natuurherstelproject Plantage en de Meijendelseberg in Meijendel

Verbetering kwaliteit habitattypen, dynamiek en bestrijding eutrofiëring en vermindering milieubelasting in Meijendel.

Definitief

Opgesteld door:

Sector klant en natuur
Afdeling Strategie

23 april 2014

Inleiding

Als gevolg van langdurige stikstofdepositie neemt het habitatype "Grijze duinen" in Meijndel in kwaliteit en in oppervlakte steeds verder af. Door uitbreiding van duindoornstruweel, vergrassing, verzuuring, lage konijnendichtheid en vermindering van natuurlijke dynamische processen komt het prioritare habitatype "Grijze duinen" steeds meer onder druk te staan.

Meijndel is als Nature 2000 gebied aangewezen waardoor de nadruk op het nastreven van bepaalde natuurdoelen ligt. In de aankomende periode zal door de Provincie Zuid-Holland samen met betrokken partijen een nieuw beheersplan worden opgesteld. Dit Nature 2000-beheersplan is gebaseerd op de instandhoudingdoelstellingen voor de verschillende habitattypen opgelegd vanuit het Natura 2000 beleid. Een van die prioritare habitattypen is Grijze duinen. De doelstelling voor dit type is voor Meijndel gesteld op behoud, het uitbreiden van het areaal en het verbeteren van de kwaliteit. Dynamische processen, zoals overstuiving met zand is een randvoorwaarde waaronder het prioritare habitatype Grijze duin zich goed kan ontwikkelen.

De deelgebieden "de Plantage" en "de Meijndelseberg" zijn de twee deelgebieden, die in dit achtergronddocument in detail verder zijn uitgewerkt waar het duin kan worden gereactiveerd ter bevordering van het prioritare habitatype Grijze duin.

Overzicht projectgebieden.

Bevorderen dynamiek, bestrijding eutrofiëring de Plantage en Meijendelseberg.

Locatie: de Plantage(zie figuur 1) en Meijendelseberg(zie figuur 2).

Totale oppervlakte locatie "de Plantage": 3 hectare groot.

Totale oppervlakte locatie "de Meijendelseberg": 3,5 hectare groot.

Figuur 1. locatie Plantage

Figuur 2. locatie Meijendelseberg

Doelstelling:

- Vergroting van het oppervlak en verbetering kwaliteit habitatype kalkrijke "Grijze" duin;
- Bevorderen van natuurlijk dynamiek voor een langdurig vrije ontwikkeling;
- Bestrijding eutrofiëring;
- Vermindering milieubelasting: verbetering kwaliteit en vergroting variatie bodemleven door herstel dynamiek (verstuiving), het afplaggen van de bodem(specifiek zuidhellingen) en het verwijderen van voornamelijk duindoornstruweel.

Landschap:

De terreingedeelten "de Plantage" en "de Meijendelseberg" zijn in het Middenduin gelegen, tussen de infiltratieplassen (11, 12 en 14) van het Middenduin en het Binnenduin. Het landschap bestaat uit een relatief gaaf middelgrote paraboolcomplexen met droge geaccidenteerde duinvalleien. Het matig hoog paraboolduin is 15-25 m. hoog. Aan de zuidoost zijde wordt het gebied "de Plantage" begrensd door infiltratieplas 4 en voor de locatie "de Meijendelseberg" door infiltratieplas 14.

Vegetatie:

De vegetatie in deze gebieden bestaan overwegend uit een mozaïek van duingrasland met open pioniervegetatie (grijze duinen) en lokaal struweel. De struwelen bevinden zich vooral op de noordhellingen van het paraboolduin en rond de vochtige duinvalleien. Aan de landzijde gerichte hellingen van het paraboolduin komt lokaal bos voor. Grote delen van de droge open duin, het "grijze" duin, is in dit gebied door afname van dynamiek als gevolg van stikstofdepositie in kwaliteit en oppervlakte afgenomen. Mede ook door de verdere uitbreiding van duindoornstruweel en lage konijnenstand.

Voorkomende habitattypen:

- Vastgelegde kustduinen met kruidvegetatie (kalkrijke "grijze duinen") type H 2130,
- Duinen met *Hippophae rhamnoides*, type H 2160,
- Beboste duinen van het Atlantische, continentale en boreale gebied, type duinbos H 2180.

Recreatie:

Het gebied is niet opengesteld voor recreatie.

Knelpunt:

- Afname van "natuurlijke" dynamische processen,
- Afname oppervlakte en kwaliteit duingrasland (kalkrijke grijze duinen),
- Vergrassing/ verruiging van droge duingraslanden,
- Een dichte en gesloten grasmat (Golfbanisering van het duin),
- Sterke verstruweling van Duindoorn,
- Lage dichtheid van natuurlijke grazers.

Uitvoering:

- Het afplaggen van de zuidhellingen paraboolduin,
- Verwijderen van duindoornstruweel (pluk- en trekmethod),
- Afplaggen van deels droge valleien,
- Afvoeren van het plagmateriaal naar tijdelijke opslag Pompstation Scheveningen of naar KG (ophogen sprangbodem),
- Het afgeplagde terrein na bewerken met de Grizzle.

Uitvoeringperiode: najaar 2015 tot voorjaar 2016 of najaar 2016 tot voorjaar 2017.

Mitigerende maatregelen:

Tijdens recente inventarisaties is de zandhagedis aangetroffen in het plangebied. Het realiseren van dit project betekent verstoring, beschadiging en vernieling van vaste rust- en verblijfplaatsen van de zandhagedis en rugstreepdier. Het effect van de ingreep op de populatie van deze soort zal gering zijn, gezien het beperkte voorkomen binnen het plangebied en de beperkte oppervlakte die bij de ingreep gewijzigd wordt, in relatie tot de omvang van het omliggende duingebied met geschikte biotopen. Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de soort tot een minimum te beperken worden de werkzaamheden buiten de broedperiode uitgevoerd. Daarnaast wordt het werkterrein voorafgaand aan de werkzaamheden doorzocht op aanwezigheid van beschermende soorten. Aangetroffen exemplaren worden verplaatst naar aangrenzend duinterrein. Hierdoor komt de instandhouding van de zandhagedis niet in gevaar.

Bijzonderheden:

Het plagmateriaal dat vrij komt uit het werk, kan worden verwerkt in het duingebied (o.a. ophogen van de sprangen in verband met verblijftijd waterwinning. Hierdoor is afvoer uit het duin niet nodig). Hierdoor worden de kosten als gaat om transport tot een minimum beperkt.

Subsidie:

Uit het overleg met de Provincie Zuid Holland blijkt dat er een mogelijkheid bestaat voor beide projecten subsidie aan te vragen. Na de vakantieperiode zal hierover met de Provincie Zuid Holland overleg gevoerd worden. Wanneer een subsidie mogelijk is, dan is dat maximaal 50%.

Vrijkomend materiaal:

6.000 tot 7.500 kubieke meter plagmateriaal per locatie. Dus totaal 12.000 tot 15.000 kubieke meter plagmateriaal.

Indicatieve raming kosten voor beide projecten: 286.840,- euro groot.

Deze raming is gemaakt op basis van de werkelijke gemaakte kosten voor het deelgebied de Vinkenhoek. Waarbij het duin is afgeplagd en het plagmateriaal op beperkte afstand wordt vervoerd en is opgeslagen, namelijk tijdelijk op het pompstation Scheveningen.

Transportroute: zie onderstaand figuur.

Figuur 3. Transportroute